

Napriek tomu, že lekárska rada, ktorá bola požiadaná o dobrozdanie, prejavila názor, že úrazom spôsobené poranenie poškodeného sa nehojilo viac než 20 dní, lebo liečenie poranenia len pre hnisanie rany vyžadovalo dlhšiu dobu než 20 dní, a to 28 dní, že však také hnisanie neľze pokladať za porušenie zdravia, pretože ohraničené hnisanie rany nie je spojené u poškodeného s nespôsobilosťou k výkonu povolania, odvolací súd čo do kvalifikácie trestného činu podľa § 301 tr. z. pokladal za smerodiatnú dobu, ktorú vyžadovalo liečenie poranenia, a nie dobu, cez ktorú bol poškodený neschopný k výkonu svojho povolania.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného, odvolávajúcu sa na spomenuté dobrozdanie lekárskej rady, čiastočne odmietol, čiastočne zamietol, a to z týchto

dôvodov:

Neopodstatnená je zmätočná sťažnosť v tej časti, v ktorej rozsudku odvolacieho súdu vytýka zmatok podľa § 385 č. 1 b) tr. p. tvrdiac, že rozhodnutie o kvalifikácii sa stalo proti výslovnému záveru súdnej lekárskej rady, ktorá v svojom dobrozdaní vypovedala, že trestným činom bolo spôsobené poranenie ľahké, ktorého liečba netrvala dlhšie než 20 dní, a že sa odvolací súd mylil, keď do doby liečenia započítal aj liečenie intercessných nehod.

Záver odvolacieho súdu nie je mylný, lebo lekárska rada konštatovala, že liečba poranenia poškodeného pre hnisanie rany vyžadovala 28 dní.

Pre posúdenie kvalifikácie ťažkého telesného poranenia je rozhodujúcou podľa trestného zákona, platného na území Slovenska, doba porušenia zdravia poškodenej osoby a nie spôsobilosť poškodeného k výkonu jeho povolania, ktorá prípadne nastúpi skorej, než sa skončí liečba poranenia.

Nemylil sa tedy odvolací súd, keď neprihliadol k mienke lekárskej rady, vyslovenej podľa zásad trestného práva v historickom území platného, že nespôsobilosť poškodeného k výkonu povolania trvala iba 20 dní.

Zmätočná sťažnosť na základe § 385 bod 2 tr. por. sa domáha, aby útraty trestného pokračovania boli vyhlásené za nedobytné, avšak hľadiac k ustanoveniu odst. I § 428 tr. por. je táto časť zmätočnej sťažnosti zákonom vylúčená, lebo výrok o náhrade útrat nie je výrokom o treste a preto nemôže byť rozsudok v tomto smere napadnutý na základe uvedeného zákonného ustanovenia ani s hľadiska iného dôvodu zmatku, uvedeného v §§ 384 a 385 tr. por.

Čís. 4356.

Prihlásenie nejestvujúcich zásob cieľom poistenia, je beztrestným prípravným jednaním. Teprv uplatnenie nároku na náhradu nejestvujúcej škody po nastalej poistnej príhode je podvodom.

(Rozh. z 19. januára 1932 čís. Zm III 426/31.)

Oba sudy nižších stolíc uznaly obžalovaného O. S. vinným zločinom pokusu podvodu podľa § 50 tr. nov. a §§ 65, 380, 383 odst. II. tr. zák.

N a j v y š š í s ú d pojednávajúci o zmätočnej sťažnosti obžalovaného, ohlásenej z dôvodu zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. por., zrušil podľa § 35 odst. I. por. nov. z úradnej moci rozsudky oboch nižších súdov v celom rozsahu a uložil súdu prvej stolice, aby o veci znova jednal a rozhodol.

D ô v o d y:

Súdy nižších stolíc shľadaly pokus zločinu podvodu v tom, že obžalovaný O. S. asi v mesiaci októbri 1929 v N. na návod J. S. zapísal do skladištnej knihy skladišťa A. v M., kde bol skladníkom, medzi iným ako zásobu 15 vagónov d'atelinového semena v hodnote 1,050.765 Kč, ktorú ohlásil firme Sch. cieľom oznámenia poisťovni M. G., u ktorej boli poistené zásoby skladišťa A. v M. na 1,200.000 Kč; na základe toho firma Sch. ohlásila u poisťovne túto skutočne nejestvujúcu zásobu cieľom vyplatenia náhrady škody v prípade požiaru, k vyplateniu poisťky však nedošlo pre včasné zakročenie četníctva a odhalenie pravého stavu zásob. Zmätočná sťažnosť obžalovaného namieta proti tomu dôvodom zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 a) tr. por. predovšetkým, že ohlásenie nejestvujúcich zásob cieľom poistenia nie je ešte trestným činom, smerujúcim k poškodeniu poisťovne, ktorej nemohla vzniknúť škoda pred tým, kým nenastala poisťná udalosť. Námetka zmätočnej sťažnosti by bola pre objektívnu skutkovú podstatu pokusu podvodu odôvodnená len za toho skutkového predpokladu, že sa skutočne nestalo nič viac, než že boli poistencom, prípadne s jeho vedomím sťažovateľom, prihlásené k poisteniu nejestvujúce zásoby; týmto prihlásením až do tej doby, kým by nebol so strany poistenca na základe tejto poisťky učinенý žiadny krok cieľom uplatnenia nároku na náhradu nejestvujúcej škody, ani nebol predstieraný konkrétny nárok poistencov, ani nevzniknul z toho záväzok poisťovne k vyplateniu náhrady za nejestvujúcu škodu v rámci poisťovacej zmluvy a poistenej sumy. Škoda poisťovne, ktorá je pri podvode podstatnou náležitosťou jeho skutkovej podstaty, bola by konkretizovaná teprv v nároku na náhradu nejestvujúcej škody, uplatnenom v rámci nesprávnej poisťky, a preto tiež podvodné uvedenie poisťovne v omyl, ktorým by jej mala byť spôsobená škoda, muselo by pri trestnom pokuse smerovať už k tomuto poškodeniu. Bez neho by kroky, učinенé predbežne hoci aj k tomu účelu, aby nárok na náhradu nejestvujúcej škody mohol byť prípadne neskoršie uplatnený, menovite tiež poistenie nejestvujúcich zásob, ostali len beztrestným prípravným jednaním, lebo možnosť budúcej škody poisťovni z takej poisťky hrozíaca je ešte príliš vzdialená a neistá, súc závislá od toho, že poisťný prípad vôbec nastane a keď by nastal, od toho, že je poistencom alebo priamo uplatnený nárok na náhradu škody, ktorá nevznikla, alebo aspoň že boli podniknuté kroky, k zaisteniu alebo osvedčeniu takého nároku smerujúce. Keď by poisťný prípad vôbec nenastal, alebo keď by po ňom poistenec vzniesol, alebo v zavedenom vyšetrowaní osvedčoval len ná-

rok na náhradu škody skutočne nastalej, nemohla by poisťovňa byť nijak poškodená tým, že poisťka znela na vyššiu škodu; aj keď páchatel uzavrel bezzákladnú poisťku s úmyslom v budúcnosti, keď by nastal poisťný prípad, uplatňovať nejestvujúce nároky na náhradu škody v rámci bezzákladnej poisťky, nedospela tým jeho činnosť pred nastúpením poisťnej udalosti a pred uplatňovaním, alebo aspoň zaistovaním konkrétneho nároku na náhradu škody do stádia trestného pokusu podvodu, lebo teprv toto sú podmienky, od ktorých je závislá možnosť spôsobenia konkrétnej škody. Keď by však bola páchatelom podniknutá po poisťnej udalosti aj taká činnosť, prejaví predchádzajúce uzavretie bezzákladnej poisťky svoj trestne právny význam ako činnosť, ktorou sa konkrétne prevedenie zamýšľaného poškodenia poisťovne už pri uzavretí poisťky započalo a bolo podvodnému uplatňovaniu nejestvujúceho nároku základom, lebo je možno nejestvujúci nárok učiniť práve len v medziach a na základe poisťovacej zmluvy, prípadne pri poistení premenlivých zásob tovaru v medziach ohlásky, učinenej o ich množstve a hodnote pred nastalou škodou. Podľa toho je k posúdeniu vytkutej námietky obžalovaného o beztretnosti ohlásky zásob treba zistiť, či v danom prípade boli učinené po požiari kroky cieľom uplatnenia nejestvujúceho nároku. Nižšie súdy nezistili skutkových okolností, ktoré sú pre vytknuté právne posúdenie rozhodné a preto bolo treba pokračovať z úradnej povinnosti podľa 1. odst. § 35 nov. tr. p.

Čís. 4357.

Ochrany §§ 68, 81 tr. zák. požíva i strážník, předsevzavší služební výkon cestou ze služby domů; nezáleží na tom, že nezakročil výslovně jménem zákona; stačí, jednal-li v oboru své úřední působnosti.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1932, Zm I 412/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 16. března 1931, jímž byl obžalovaný, byv obžalován pro zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák., uznán vinným jen přestupkem proti bezpečnosti těla podle § 431 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Výtka zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. nevychází, jak zákon požaduje (§ 288 čís. 3 tr. ř.), ze skutkových zjištění nalézacího soudu v celkovém jejich souhrnu a souvislosti; není tudíž provedena po zákonu. Ač nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný uvedl automobil do pohybu v úmyslu, by zmařil známý mu zamýšlený úřední výkon, své zjištění, nevzal podle důvodů rozsudkových za prokázané i jeho vědomí, že čin-